

๒. ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑.๕ ความสำเร็จของการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสำเร็จของการขับเคลื่อนการดำเนินงานสำคัญด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๕ ประเด็น

๑. จังหวัดจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัย และมลพิษสิ่งแวดล้อม
๒. จังหวัดมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอาหารปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ
 - ตลาดนัดน้ำซื่อ (Healthy Market) (จังหวัดละ ๕ แห่ง)
 - อาหารริมบาทวิถี (Street Food Good Health) (จังหวัดละ ๑ แห่ง)
 - ร้านอาหาร (Clean Food Good Taste Plus) (จังหวัดละ ๕ แห่ง)
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ
 - ๑) เทศบาลมีการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (EHA)
 - ๒) อบต. มีการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อชุมชนและท้องถิ่นน่าอยู่
๔. โรงพยาบาลพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital
๕. การดำเนินงานเพื่อควบคุมกิจกรรม/กิจการ ให้ดำเนินการตามมาตรการ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค COVID-๑๙

๑.๒ ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด

- กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำหรับผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสีย งานอนามัยสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ดังเอกสารแนบ http://envmanifest.anamai.moph.go.th/?hosp_province&id=๘ ตารางที่ ๑ จำนวนสถานบริการสาธารณสุขเขตสุขภาพที่ ๘

จังหวัด	รพ. นอก สป.สธ.	รพ. นอก สธ.	รพ. เอกชน	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สศ.	คลินิกเอกชน
บึงกาฬ	0	0	0	0	1	7	61	78
หนองบัวลำภู	0	0	1	0	1	5	83	77
อุดรธานี	2	2	5	1	1	19	210	335
เลย	1	1	2	0	1	13	127	172
หนองคาย	0	0	3	0	1	8	74	144
สกลนคร	1	2	1	1	2	15	167	15
นครพนม	1	1	0	0	1	11	152	134
รวม	5	6	12	2	8	78	874	955

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตสุขภาพที่ ๘ มีทั้งหมด ๗๑๔ แห่ง แบ่งออกเป็น เทศบาลเมือง จำนวน ๑๐ แห่ง เทศบาลนคร ๒ แห่ง เทศบาลตำบล ๒๓๗ แห่ง อบต. ๔๖๕ แห่ง รายละเอียดดังตารางที่ ๖ นี้

ตารางที่ ๒ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตสุขภาพที่ ๘

จังหวัด	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
นครพนม	๐	๑	๒๑	๘๑
บึงกาฬ	๐	๑	๑๗	๓๙
เลย	๐	๒	๒๗	๗๑
สกลนคร	๑	๐	๖๕	๗๔
หนองคาย	๐	๒	๑๗	๔๘
หนองบัวลำภู	๐	๑	๒๓	๔๓
อุดรธานี	๑	๓	๖๗	๑๐๙

- ความต้องการ/ ความคาดหวัง

จากข้อมูลการปฏิบัติงานในพื้นที่ในปี ๒๕๖๔ กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้วิเคราะห์ความต้องการและความคาดหวัง ผู้รับบริการภายนอก คือ สสจ. ทุกแห่ง ดังนี้

ประเด็น	เหตุการณ์ที่พบ	โอกาสพัฒนา	ข้อเสนอแนะ/ความคาดหวังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
จังหวัด จัดการ ปัจจัย เสี่ยง	ร้อยละ ๑๐๐ ของ จังหวัดผ่านเกณฑ์ระดับ ดีมาก จากเป้าหมาย ร้อยละ ๖๐	-ชี้แจงรายละเอียดตัวชี้วัด ก่อนจังหวัดจำโครงการ เพื่อให้โครงการ สอดคล้อง และตอบ ตัวชี้วัดรวมถึงแก้ปัญหาใน พื้นที่ร่วมกับ สสร. -อบรม online การบันทึก ข้อมูลผ่านระบบ google form แก่จังหวัดเนื่องจาก เปลี่ยนผู้รับผิดชอบ และ การเตรียมข้อมูล สถานการณ์อนามัย สิ่งแวดล้อม -จังหวัดไม่มีงบประมาณใน การจัดประชุม คสจ. งบ ควรให้ศูนย์กระจายให้แก่ ละจังหวัด	- อบรมความรู้ทางด้านวิชาการ เทคนิคในการ จัดการปัญหาปัญหามลพิษทางอากาศ - คำแนะนำการดำเนินการอาหารปลอดภัย และ การอบรมผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหาร ข้อมูลวิชาการด้านการจัดการตามกฎหมาย กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กรณี สถานที่ สะสม จำหน่าย ยางพารา - การอบรมเจ้าพนักงานสาธารณสุขตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ - ศูนย์อนามัยและ สสร. อบรมพัฒนาศักยภาพ ทีมเจ้าหน้าที่ทีมระดับจังหวัดและอำเภอ - การป้องกัน และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) เกี่ยวข้อง กับหลายหน่วยงาน เช่น มาตรการการควบคุม และลดมลพิษด้านการคมนาคมและขนส่ง การ เผาในที่โล่ง มาตรการการบังคับใช้กฎหมาย เป็น ต้น บางมาตรการคาบเกี่ยวกันไม่บูรณาการใน การแก้ปัญหา ไม่สามารถกำกับติดตามการแก้ไข

ประเด็น	เหตุการณ์ที่พบ	โอกาสพัฒนา	ข้อเสนอแนะ/ความคาดหวังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
		-เพิ่มกลไก การขับเคลื่อนงานอนามัยสิ่งแวดล้อมตามบริบทจังหวัด -ไม่ควรเปลี่ยนแปลงรายละเอียดตัวชี้วัดบ่อย ทำให้จังหวัดสับสน	ปัญหาได้เนื่องจากบางมาตรการเป็นของหน่วยงานนอกกระทรวงสาธารณสุข - การเฝ้าระวังสุขภาพจากข้อมูล Health Data Center (HDC) กระทรวงสาธารณสุข ไม่สามารถเลือกข้อมูลได้ตามช่วงเวลา (รายวัน รายสัปดาห์) ให้สอดคล้องกับการวิเคราะห์สถานการณ์ - การลงพื้นที่ดำเนินการเฝ้าระวังสุขภาพโภชนาการ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ให้ความร่วมมือ - ชุดตรวจด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมภาคสนาม เช่น อ ๑๑ อ๑๓ อ๓๑ เป็นต้น - ต้องการทีมพี่เลี้ยงประจำจังหวัด - ระบบฐานข้อมูล/โปรแกรมด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
อาหารปลอดภัย	๑. สถานประกอบการหลายแห่งใน setting อาหารริมบาทวิถี และตลาดนัด ปิดทำการเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ ทำให้การพัฒนาไม่ต่อเนื่อง ๒. ส้วมสาธารณะบางแห่งยังไม่ได้มาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ เท่าที่ควร	๑. ขยายพื้นที่เป้าหมายอาหารริมบาทวิถี จังหวัดละ ๑ แห่ง ตลาดนัดจังหวัดละ ๕ แห่ง และพัฒนาร้านอาหารตามเกณฑ์ CFGT Plus (กฎกระทรวง ๖๑) จังหวัดละ ๕ แห่ง	ยกระดับการพัฒนาการดำเนินงานขับเคลื่อนการดำเนินงานอาหารปลอดภัยในพื้นที่เดิม อย่างน้อย ๑ ระดับ ในสถานประกอบการพื้นที่เป้าหมายเดิม
อปท	- อปท.ในเขตสุขภาพที่ ๘ สมัครเข้ารับการประเมิน ๕๖ แห่ง จากทั้งหมด ๗๑๔ แห่ง - อปท.ในเขตสุขภาพที่ ๘ สมัครเข้ารับการ	-ขับเคลื่อนผ่าน อบจ. และท้องถิ่นจังหวัด และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด - หนุนเสริมทีม Auditor และทีมพี่เลี้ยงระดับจังหวัด โดยการพัฒนา	-จังหวัดนครพนม ขอสนับสนุนวิทยากร และชุดทดสอบภาคสนามสนับสนุนการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น -จังหวัดบึงกาฬ ขอสนับสนุนวิทยากร และจัดอบรมให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และลงพื้นที่ให้คำแนะนำการดำเนินงานแก้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็น	เหตุการณ์ที่พบ	โอกาสพัฒนา	ข้อเสนอแนะ/ความคาดหวังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
	ประเมิน ๕๑ แห่ง จาก ๔๕๖ แห่ง	ศักยภาพเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการประเมินและให้ข้อเสนอแนะ - กระตุ้นให้การเข้าร่วมประเมินมากขึ้น	-จังหวัดสกลนคร ขอสนับสนุนวิชาการองค์ความรู้และวิทยากรเพื่ออบรมให้ความรู้ภาคีเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมของจังหวัด และเสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำการพัฒนากระบวนการอนามัยสิ่งแวดล้อมเข้าหาเสนอในที่ประชุมสภาสันนิบาตเทศบาล -จังหวัดหนองคาย ขอสนับสนุนสื่อการดำเนินงานและคู่มือวิชาการในการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และขอสนับสนุนวิทยากรจัดอบรมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น -จังหวัดเลย ต้องการให้ศูนย์อนามัย ฯ ลงพื้นที่ติดตามและให้คำแนะนำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนางานอนามัยสิ่งแวดล้อม และชี้แนะแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทของท้องที่ ที่มีการดำเนินงานเด่นแต่ละด้านที่แตกต่างกันไป -จังหวัดหนองบัวลำภู ขอสนับสนุนวิทยากรและเอกสารคู่มือ เพื่อผลักดันต้นแบบการพัฒนาระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอละ ๑ แห่ง -จังหวัดอุดรธานี ขอให้จัดอบรมครู ก เพื่อให้คำแนะนำในระดับพื้นที่
GREEN & CLEAN Hospital	๑. โครงสร้างเก่า ชำรุดอยู่ระหว่างจัดทำแผนซ่อมบำรุง เช่น ห้องส้วม ระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น ๒. รพ.อยู่ระหว่างพัฒนาสุขภาพโภชนาการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑	๑. โรงพยาบาลยกระดับการดำเนินงาน GCH โดยการทบทวนผลการดำเนินงานให้สมบูรณ์ และ <u>ต่อยอด</u>เป็นนวัตกรรมต่อไป ๒. <u>เชื่อมโยง</u>การพัฒนาการทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น ๓. <u>ขยายผล</u>การดำเนินงาน	-ยกระดับการพัฒนามาตรฐาน โรงพยาบาล GREEN&CLEAN Hospital ร้อยละ ๙๘ -ขยายผลการดำเนินงาน GREEN&CLEAN Hospital จากโรงพยาบาลสู่ รพ.สต. (GCSH) ๑) ต้องการให้ศูนย์อนามัยที่ ๘ อุดรธานี สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสำหรับเจ้าหน้าที่ใหม่ ๒) ต้องการให้ศูนย์อนามัยที่ ๘ อุดรธานี สนับสนุนข้อมูลวิชาการ เช่น คู่มือ แบบประเมิน power point

ประเด็น	เหตุการณ์ที่พบ	โอกาสพัฒนา	ข้อเสนอแนะ/ความคาดหวังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
	๓. เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-๑๙ ทำให้ระบบการจัดการของเสียเกิด Workload เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ เป็นต้น	ไปสู่รพ.สต. และชุมชน ภายใต้เกณฑ์มาตรฐาน GREEN & CLEAN Sub-district Health Promotion Hospital (GCsh)	๓) ต้องการให้ศูนย์อนามัยที่ ๘ อุตรธานี สนับสนุนวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ๔) ต้องการให้ศูนย์อนามัยที่ ๘ อุตรธานี กำกับติดตามตรวจประเมินอย่างต่อเนื่อง ทั้งแบบ Online และ Onsite

● ความผูกพัน

ภาคีเครือข่ายงานอนามัยสิ่งแวดล้อมในเขตสุขภาพที่ ๘ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และนอกสังกัดสาธารณสุข ให้ความร่วมมือกับศูนย์อนามัยที่ ๘ ทั้งในการร่วมกันกำหนดนโยบายระดับเขตสุขภาพ การกำหนดแผนการขับเคลื่อนงาน ไปจนถึงการร่วมกันพัฒนางานในพื้นที่ ด้วยดีเสมอมา ทั้งนี้ ภาคีเครือข่ายสามารถร้องขอความช่วยเหลือ ขอความร่วมมือจากศูนย์อนามัยที่ ๘ อุตรธานี เป็นกรณีเฉพาะ (Area base) เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ ทั้งด้านวิชาการ และด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ครอบคลุม ประเด็น GREEN & CLEAN Hospital สุขาภิบาลอาหารและน้ำ ตลาด พัฒนาระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (EHA) การจัดการความเสี่ยงในระดับจังหวัดผ่านกระบวนการทางกฎหมาย โดยใช้ พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-๑๙ ตลอดระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา เครือข่ายงานอนามัยสิ่งแวดล้อมในเขตสุขภาพที่ ๘ ได้ขอรับการสนับสนุน ทั้ง บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ วิทยาศาสตร์ ในการดำเนินงานจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในพื้นที่และปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพอื่นๆ ซึ่งศูนย์อนามัยที่ ๘ ได้ให้การสนับสนุนอย่างเพียงพอต่อความต้องการของพื้นที่ เพื่อนำไปจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของประชาชนในเขตสุขภาพที่ ๘ โดยใช้เทคนิคกระบวนการที่เรียบง่าย คือการติดต่อประสานงานที่เข้าถึงง่าย ประสานงานแบบพี่น้อง ทำงานแบบครอบครัว ทำให้ภาคีเครือข่ายที่ร่วมกันการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของศูนย์อนามัยที่ ๘ อุตรธานี เกิดความผูกพัน ขับเคลื่อนงานได้ต่อเนื่อง ส่งต่อข้อมูล และวางแผนการพัฒนาระดับได้ดีขึ้นทุก ปี ซึ่งการสนับสนุนการดำเนินงานในลักษณะนี้ ทำให้ทั้งทีมศูนย์อนามัยที่ ๘ และภาคีเครือข่าย พร้อมให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการดำเนินงานซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้การดำเนินงานเกิดความสำเร็จก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อสุขภาพของประชาชน

● ความพึงพอใจ/ความไม่พึงพอใจ

ความพึงพอใจ ที่มีต่อการให้บริการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและ ของศูนย์อนามัยที่ ๘ อุตรธานี รายละเอียด ดังนี้

ด้านระบบการให้บริการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ความพึงพอใจต่อการให้บริการงาน GREEN & CLEAN Hospital อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมากที่สุด และพึงพอใจระดับปานกลาง

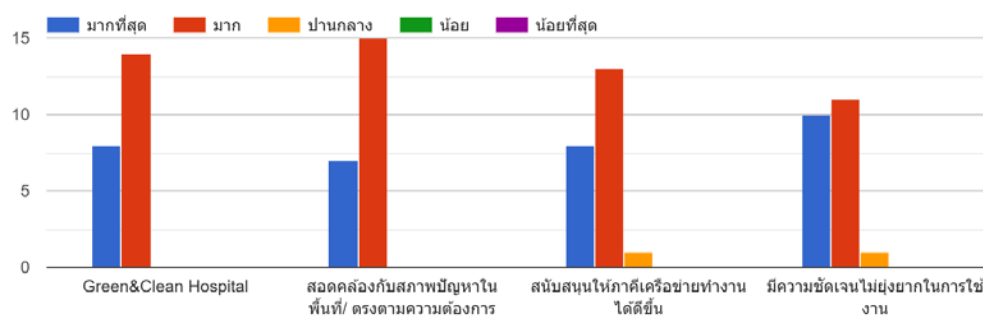
ความพึงพอใจต่อการกำหนดนโยบายแก้ไขสภาพปัญหาในพื้นที่ตรงความต้องการ อยู่ในระดับมาก

และปานกลาง

ความพึงพอใจในการสนับสนุนเครือข่ายในการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก และมากที่สุด

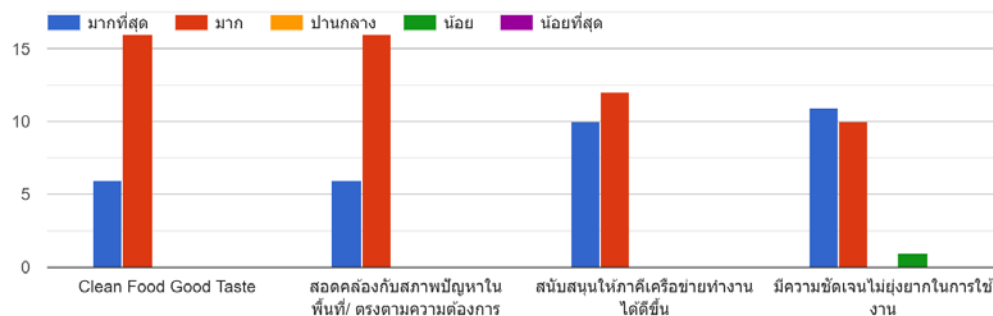
ความพึงพอใจในความชัดเจน ไม่ยุ่งยากในการทำงานอนามัยสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากและปานกลาง รายละเอียด ดังนี้

นโยบายสาธารณะ (ระบบอนามัยสิ่งแวดล้อม)

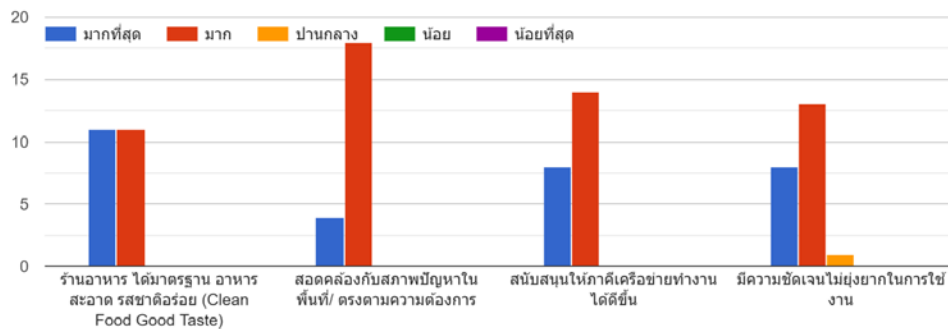
รูปที่ ๑ แสดงระดับความพึงพอใจต่อนโยบาย Green&Clean Hospital

นโยบายสาธารณะ (ระบบอนามัยสิ่งแวดล้อม)

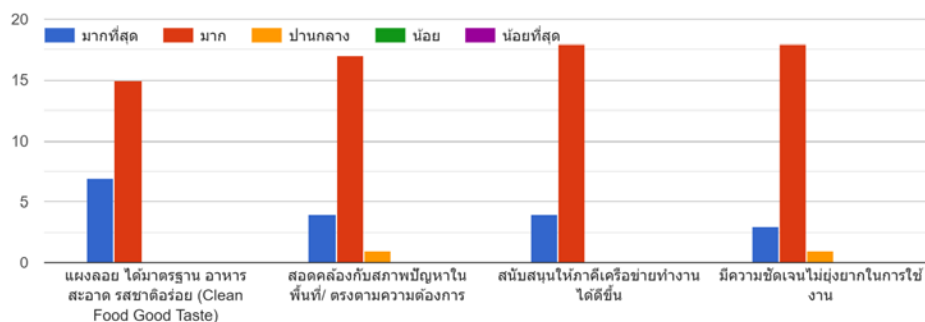
รูปที่ ๒ แสดงระดับความพึงพอใจต่อนโยบาย Clean Food Good Taste

องค์ความรู้ (ชุดความรู้ เกณฑ์ มาตรฐาน ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม)

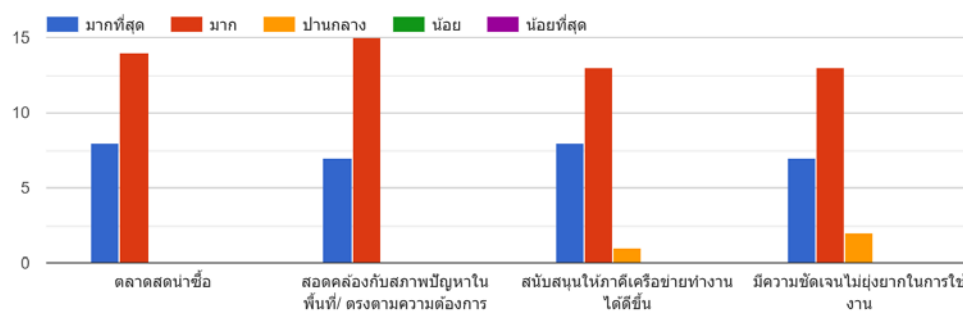
รูปที่ ๓ แสดงระดับความพึงพอใจต่อนโยบายร้านอาหารได้มาตรฐาน

องค์ความรู้ (ชุดความรู้ เกณฑ์ มาตรฐาน ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม)

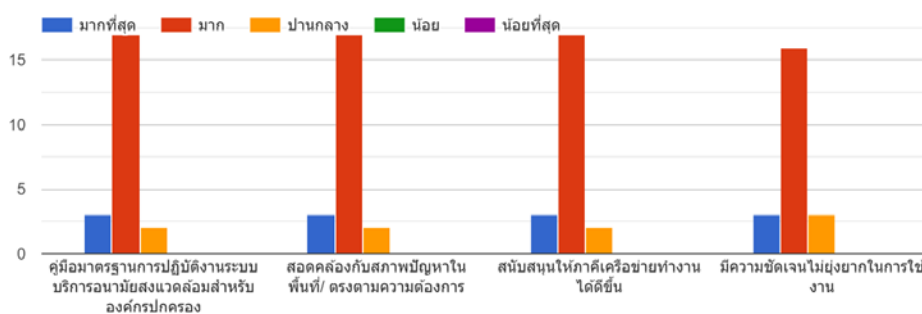
รูปที่ ๔ แสดงระดับความพึงพอใจต่อนโยบายแผงลอยได้มาตรฐาน

องค์ความรู้ (ชุดความรู้ เกณฑ์ มาตรฐาน ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม)

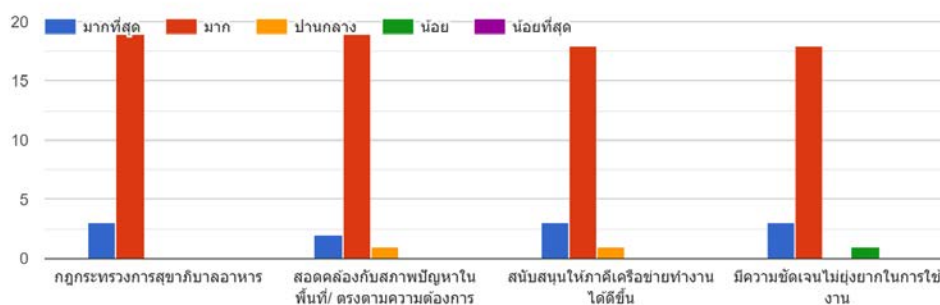
รูปที่ ๕ แสดงระดับความพึงพอใจต่อนโยบายตลาดสดน่าซื้อ

องค์ความรู้ (ชุดความรู้ เกณฑ์ มาตรฐาน ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม)

รูปที่ ๖ แสดงระดับความพึงพอใจต่อคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กฎหมาย (การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม)

รูปที่ ๗ แสดงระดับความพึงพอใจต่อกฎกระทรวงการสุขาภิบาลอาหาร

- ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ
 ๑. ต้องการให้ศูนย์วิชาการบูรณาการงานใน setting โรงพยาบาลไปด้วยกัน
 ๒. มีหลักสูตรพัฒนาศักยภาพ สนับสนุนวิชาการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ใหม่ๆ ใหม่ๆ
 ๓. ต้องการให้ศูนย์อนามัยที่ ๘ อุดรธานี สนับสนุน เครื่องมือวิทยาศาสตร์ วิชาการ ต่อไป
